

TÓKÉS LÁSZLÓ

AZ AKADÉMIAI KÖNYVTÁR
MIKROKÖNYVGYŰJTEMÉNYE
ÉS FOTOLABORATÓRIUMA

THE MICRO-LIBRARY AND PHOTOGRAPHIC LABORATORY AT THE
LIBRARY OF THE HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

BUDAPEST, 1962

TÓKÉS LÁSZLÓ

AZ AKADÉMIAI KÖNYVTÁR
MIKROKÖNYVGYŰJTEMÉNYE
ÉS FOTOLABORATÓRIUMA

THE MICRO-LIBRARY AND PHOTOGRAPHIC LABORATORY AT THE
LIBRARY OF THE HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

BUDAPEST, 1962

TÖKÉS LÁSZLÓ

Az Akadémiai Könyvtár mikrokönyvgyűjteménye és fotolaboratóriuma.
Bp. 1962. 13 p. 24 cm.

|Köny.: Magyar Tudomány. 1962. febr. |

|A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Közleményei. — Publications Bibliothecae Academiae Scientiarum Hungaricae. 27. |

Angol kiv. is.

ETO 778.142:027.2 (439.151)

Különlenyomat a Magyar Tudomány 1962 februári számából.

A nagy tudományos könyvtárak, szak-könyvtárak és dokumentációs intézetek számára a hatalmas mennyiségben megjelenő tudományos kiadványok és más formában elérhető kutatási anyag megszerzése, rendezése, tárolása és használatba adása nehéz feladatokat, hagyományos módszerekkel már meg nem oldható problémákat jelent. Az új könyvtártechnikai eszközök — a különféle mikromásolási és fotomásolási eljárások, amelyek segítségével a könyvtári és kéziratári anyag sokszorosítható, mikroformában tárolható, válogatható és kölcsönözhető — egyre jelentősebb szerepet töltenek be a tudományos könyvtárak és dokumentációs intézetek munkájában. Noha ezeket az eljárásokat már évtizedekkel ezelőtt szóróványosan kezdték alkalmazni, világszerte tapasztalható elterjedésük csak az 1950-es években következett be.

Az Akadémiai Könyvtár az elsők között volt a mikrofilmzés és fotomásolás fontosságát felismerő hazai könyvtárak sorában: mikrokönyvgyűjteménye és fotolaboratóriuma 1953-ban alakult meg. E modern könyvtári szolgálat az első években csak néhány egyszerű fényképező készülékkel rendelkezett, de a mikrofilmekre és fényképekre vonatkozó megrendelések számának gyors emelkedésével a technikai felszerelés kiegészítése vált szükségessé. 1955-ben mikrofilmfelvevő gépet és nagy teljesítményű mikrofilmkidolgozó gépeket tudott az Akadémia munkába állítani; 1957—58-ban az UNESCO 7000 dolláros beruházási kerettel, az Akadémia pedig újabb munkaeszközök és munkahelyek biztosításával járult hozzá a mikrokönyvtár és fotolaboratórium korszerűsítéséhez. A fotolaboratórium ma már nagy teljesítményű mikrofilmfelvevő géppel és mikrofilmkidolgozó berendezéssel, mikrokártya felvevő készülékkel, gyorsmásoló és optikai iratmásoló berendezéssel, lemezes és kisfilmes fényképezőgépekkel, nagyító készülékekkel, olvasó készülékekkel és számos más, kisebb-nagyobb fotolaboratóriumi készülékkel rendelkezik. A technikai felszereléshez viszonyítva azonban az elhelyezés és a munkaerőlétszám még ma sem megfelelő.

A kutatók és intézetek által leggyakrabban igénybe vett fotolaboratóriumi szolgáltatás a Könyvtár anyagára vonatkozó reprodukciós felvételek és fotomásolatok készítése; ezek teszik ki a megrendelések legnagyobb részét. 1957-ben összesen 734, 1960-ban 1862, 1961-ben 2110 megrendelést teljesített a fotolaboratórium. A fotoszolgálat a következő mikrofelvételek vagy fotomásolatok elkészítését vállalja el:

Mikrofilmfelvétel 35 mm széles filmre
35 mm széles pozitív film
9×12 cm lemezfelvétel
Kisfilmreprodukció
Optikai iratmásolat 15×21 cm és 21×30 cm
Gyorsmásolat 15×21 cm és 21×30 cm
Nagyítás filmről és lemezről különféle méretekben
Mikrokártya felvétel és másolat 9×12 cm

A megrendelők százalékban kifejezett megoszlását az 1961. évi megrendelések alapján az alábbi kimutatás szemlélteti:

Könyvtári olvasó, tudományos kutató	17,3%
MTA intézete vagy osztálya	16,5%
Akadémiai Könyvtár osztályai ...	13%
Ipari kutatóintézet, tervezőintézet, üzemi könyvtár	13,5%
Egyetemi intézet vagy könyvtár	12,1%
Külföldi megrendelő	20,6%
Minisztérium, könyvkiadó, állami hivatal	4%
Múzeum, könyvtár	3%

A megrendelések fele könyvek és folyóiratok szabad szemmel olvasható olcsó optikai másolatára vonatkozik. Ezzel a másolási lehetőséggel ki lehet küszöbölni a könyvtárközi kölcsönzést, s a kutatók számára jobban hozzáférhetővé lehet tenni az Akadémiai Könyvtár folyóiratállományát. A legújabb külföldi közvélemény-kutatások azt bizonyítják, hogy a természettudományok és műszaki tudományok kutatói tudományos munkájukat többnyire nem a könyvtárakban, hanem máshol folytatják. A megkérdezettek 62 százaléka otthonában, 30 százaléka pedig laborató-

riumában vagy hivatalában dolgozik. Csúpan 3 százalékuk jár könyvtári olvasótermekbe olvasni. Ezek az adatok mellett, hogy megmagyarázzák egyes szakkönyvtárak olvasóforgalmi statisztikáinak alakulását, érthetővé teszik a fényképmásoló szolgálat szükségességét ezen a területen.

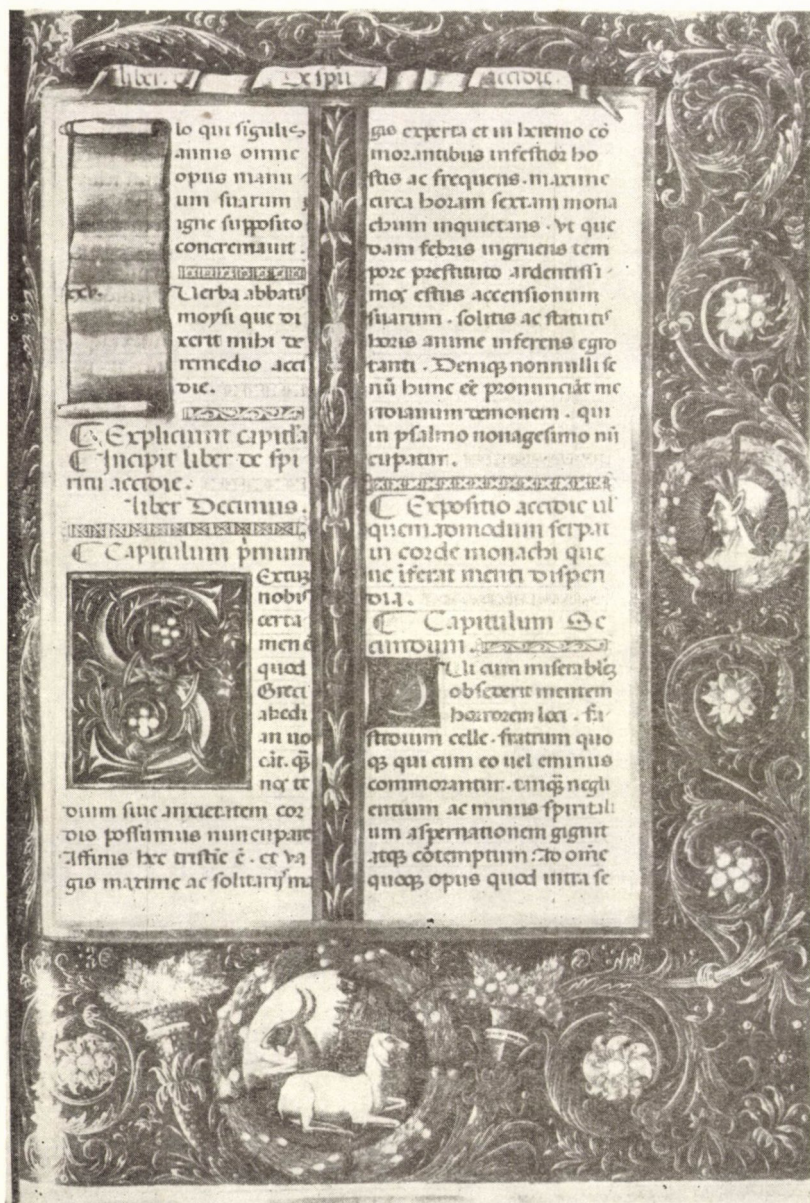
Kéziratok és régi könyvek reprodukálása mikrofilm, mikrokártya vagy lemezfelvétel készítése útján történik. Az ilyenfajta anyag iránt is növekvő érdeklődés nyilvánul meg, mert vidéki és külföldi kutatók tudományos munkájukhoz, könyvkiadók az illusztrációk elkészítéséhez, múzeumok és kiállítások rendezői pedig az eredeti anyag helyettesítésére használják fel a fényképmásolatokat. A használat ilyen formája is szükségessé teszi a legértékesebb könyvtári, kéziratári állomány lefényképezését és biztonságba helyezését mikromásolat formájában. Ez az anyag nemcsak a katasztrofális pusztulások veszélyének — pl. tűzvész, árvíz, háború — lehet kitéve, hanem a meg nem felelő levegő, a penész, a férgek és a használat káros hatásának is. A könyvtárak és múzeumok csaknem minden országban terveket dolgoznak ki és valósítanak meg az értékes régi könyvek és kéziratok mikrofilmmezésére. A mikrofelvétel az eredeti anyagot nemcsak annak elpusztulása esetén pótolhatja, hanem elősegítheti az eredeti művek megkímélését a használattól. Az „állományvédelmi mikrofilmzés” nálunk is évek óta napirenden levő, de még kellőképpen meg nem oldott országos könyvtárügyi probléma. Az Akadémiai Könyvtár fotolaboratóriuma fennállása óta folytat állományvédelmi mikrofilmmezést, az eredmények azonban még távolról sem állnak arányban a szükségletekkel, az értékes állomány nagyságával.

A mikrokönyvtár legtöbbet olvasott darabjai a külföldi eredetű mikrofilmek. A mikrofelvétel mint beszerzési lehetőség elsősorban az eredetiben be nem szerezhető és korlátozott mértékben kölcsönözhető kéziratok és régi könyvek esetében jön számításba. A mikrofilmzés új lehetőségeket teremt a kutatók számára, mert általa rengeteg utazást és időt takaríthatnak meg a szétszórta található anyag összegyűjtése és összehasonlítása terén. Az Akadémiai Könyvtár a tudományos kutatás és a tervszerű állománykiegészítés szempontjait figyelembe véve 1954 óta rendszeresen folytat külföldi mikrofilm-vásárlást; a nemzetközi könyvés folyóiratsere keretében is érkeznek külföldi mikrofilmek. A 4000 művet kitevő mikrokönyvtár állományában 1961 végén 688 külföldön található kézirat és 240 hasonló eredetű régi könyv mikro-

filmje volt. Túlnyomórészt a Könyvtár gyűjtőkörébe tartozó, a tudományos kutatók munkájához szükséges magyar irodalmi kéziratok, régi könyvek, nyelvészeti emlékek és könyvritkaságok kerültek ebbe a mikrofilmgyűjteménybe, de megtalálható ebben számos keleti kézirat is. Az eredeti művek őrzőhelye szerint elrendezett katalógus áttekintést ad erről az értékes gyűjteményről, amely 54 külföldi város 80 intézményének anyagából tevődik össze. Példaként említhetjük meg a romániai és csehszlovákiai könyvtárakban található magyar irodalmi emlékek, kéziratok, könyvunikumok mikrofilmjét, a bécsi Österreichische Nationalbibliothek, a londoni British Museum és a varsói Lengyel Nemzeti Könyvtár régi magyar nyomtatványainak mikrofelvételeit, Bahtyin magyar irodalmi bibliográfiájának leningrádi kéziratáról és a párisi Bibliothèque Nationale mongol kéziratairól készült mikrofilmeket. Míg a Kézirattár eredetiben csak egy Corvinát őriz, addig mikrofilmeken sikerült a Bécsben, Párisban, Wolfenbüttelben és Modenában található Corvinákat — összesen 65 művet — megszerezni. Zrínyi Miklós, Báthory István, Rákóczi Ferenc, Kemény Zsigmond, Móricz Zsigmond és mások leveleinek, Apáczai Csere János és Mikos Kelemen írásainak mikrofilmjei példák a tudományos kutatás forrásanyagának újszerű összegyűjtésére.

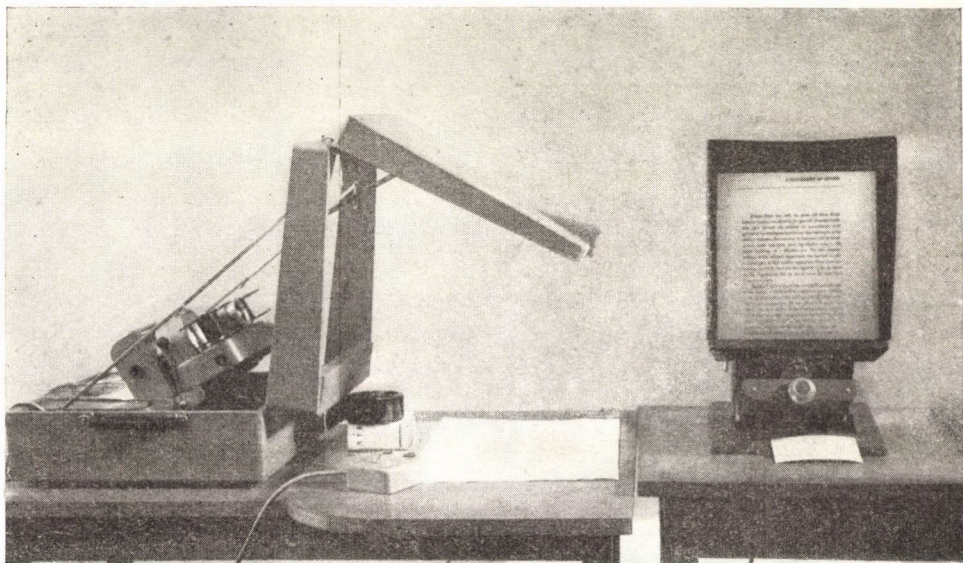
Bár a mikrofilmek a visszanyagítási eljárások alapját jelentik, nagytömegű mikrofilmkészítés és beszerzés esetén nem kerül sor azok megnagyítására, hanem az anyag mikromásolat formájában jut el az olvasóhoz. A mikrokönyvek olvasásához szükséges olvasókészülékekkel, azok magas ára miatt a kutatók széles köre egyelőre nem rendelkezik, az Akadémiai Könyvtár mikrokönyvtári olvasószobája azonban a kutatók rendelkezésére áll. Az olvasók a Könyvtár állományán kívül saját mikrofilmjeiket és mikrokártyáikat is használhatják a különféle típusú olvasókészülékek segítségével. A mikrokönyvtári olvasószobában 1957-ben 266 olvasó 381 művet olvasott; 1960-ban 432 volt az olvasók és 1048 az olvasott művek száma, 1961-ben pedig 518 kutató 1052 mikromásolatot használt.

Az Akadémiai Könyvtár fotolaboratóriuma 1959 óta — Magyarországon elsőként — készít mikrokártyakiadványokat kinyomtatott könyvtári kiadványokról és értékes kéziratokról. A mikrofilm és mikrokártya mint kiadási lehetőség külföldön már széles körben alkalmazott, mondhatjuk megszokott sokszorosítási forma. Tudományos értekezések, adatok, eredeti kéziratok kiadása és kereskedelmi forgalomban nem

1. ábra. A mikrokönyvtár állományából (A párizsi Bibliothèque Nationale 2129. sz. Corvina-kódexének egy lapja)

Fig. 1. From the stock of the microlibrary. A page of the Corvina Codex No. 2129 of the Bibliothèque Nationale, Paris

2. ábra. Olvasókészülékek a mikrokönyvtári kutatószobában

Fig. 2. Microcopy reading apparatus in the micro-library research room

kapható kiadványok újrakiadása terén belföldön is komoly jövő vár a mikrokönyvkiadásra. A fejlődés nem kis akadály a kutatók részéről néha megnyilvánuló bizalmatlanság a mikromásolatokkal szemben, ami a mikrokönyvek szórványos használatából és az olvasógépek beszerzési nehézségeiből következik.

A mikrokönyvtár és fotolaboratórium az Akadémián és az országban betöltött szerepéből kifolyólag az említetteken kívül is ellát különleges feladatokat, például az elmúlt 3 évben 91 alkalommal adott szakmai tájékoztatást, felvilágosítást a mikromásoló és fotomásoló felszereléssel, eljárásokkal, tárolási és munkamódszerekkel kapcsolatban a segítségét igénylő intézetek és könyvtárak számára. Egy másik kifejezetten akadémiai jellegű feladata az Akadémiára vonatkozó képek és fényképnegatívak gyűjtése. Legutóbb az akadémiai tagok fényképgyűjteményét állította össze a mikrokönyvtár beküldött fényképek reprodukálása vagy eredeti felvételek készítése útján.

A fotoszolgálat munkája és helyzete számos nemzetközi kapcsolat létesítését tette lehetővé. A külföldi megrendelések az összes megrendelésnek kb. egyötödét jelentik. A nemzetközi csere egészséges fejlődésének jeleként ma már nincs éles határ a könyv- és folyóiratcsere, valamint

a mikrofilmesere között, és előfordul, hogy könyvekért mikrofilmeket küld vagy kap a Könyvtár cserébe. Gyakran ilyen úton kerülnek külföldre régi könyvekről vagy kifogyott akadémiai kiadványokról készített mikrofilmjeink. Nemzetközi érdeklődés kíséri a Keleti Osztály 600 kéziratot tartalmazó Kaufmann-gyűjteményének mikrofényképezését, mert mikrofilm vagy mikrokártya formájában több külföldi megrendelő a gyűjtemény jelentős részét megrendelte. A megrendeléseken túl személyes kapcsolatok is elősegítik a nemzetközi együttműködést. A mikrokönyvtár dolgozói szakmai tanulmányutakat tettek külföldön, 1957-ben például lefényképezték a Nagyszalontán található Arany János-kéziratokat és emlékeket. A mikrokönyvtár és fotolaboratóriumot is gyakran felkeresik külföldi vendégek, többek között látogatásokat tettek ott az UNESCO hazánkban tartózkodó küldöttei. Ennek az a magyarázata, hogy a mikrokönyvtár és a fotolaboratórium szoros kapcsolatba került az UNESCO-val: 1961-ben annak „társult intézménye” lett. Az UNESCO 1955-ben hozta létre „UNESCO Associated Library Projects” nevű rendszerét egyes nemzeti és akadémiai könyvtárak, bibliográfiai központok, csereközpontok és könyvtárak bevonásával. E társulás célja elsősorban az, hogy a résztvevő intézmé-

V-81.

Dec. 18.

Környön ott, nagy-betegem,
Itálához is már sán közel,
Vörösem, edes gyermekem!
Mily messze föld különös el!

Röpkölnék, mint az éjor juvát
Villámra, mely hirt hirt, vízen:
Te akaratom láncra adt,
Erős békén lábam kerem.

És is, szívetlen mint a szél
Futkosni pányvám szűk köré,
Ha egy lépés sem hamarabb
Egy lépés sem közele, feléd!

Mit és, a szűz rózsá sejt
Széklőimben a kalib vasán,
Ha gyötrő, távol fakkalgyat
Nem enyhül e meddő túsán!

Szenvedez — mióta? mennyi kint?...
Rágn? sokat?... Oh, János!

Dec. 19.

Röpkölnék, látlak-e mégint?!
Vagy e páholyt
Lentig kell ártatnom?!

Arany János

Kálmánnak

a legszívesebben emlékeztet
Dec. 28-án, 1866.

3. ábra. A mikrokönyvtár állományából (Arany kézírata a nagyszalontai Arany János Múzeumban)

Fig. 3. From the stock of the microlibrary. Arany's manuscript, at the János Arany Museum, Nagyszalonta (Salonta)

nyek az UNESCO keretében jobban megismerjék és segítsék egymás munkáját, folyamatosan fejlesszék szolgáltatásaikat, alkalmazzanak modern könyvtári módszereket és támogassák a hasonló területen működő kisebb intézeteket és könyvtárakat. A „társult intézmények” szükség esetén számíthatnak a világsszervezet technikai segítségére, úttörő jellegű munkáik erkölcsi és anyagi támogatására.

A könyvtári és dokumentációs munkák gépesítése az egész világon megfigyelhető törekvés. A könyvek és dokumentumok tárolása a tudományos munka sok területén erős kicsinyítésű mikroszövegek formájában fog megvalósulni; azok kikeresése gépi válogató berendezéssel, használata és sokszorosítása a szövegek gyorsmásolására

is alkalmas olvasókészülékekkel történik majd. A dokumentációs iratmásolás és fényképnagyításterén a hagyományos fényérzékeny fotóanyagok és fotókémiai eljárások helyét elektromos ún. „száraz” eljárások foglalják el. Lyukkártyás válogatóberendezések, hordozható iratmásoló készülékek és más, egyrészt már megvalósult, másrészt a kísérletzés fokán még túl nem jutott eljárások és berendezések további elterjedése várható, amelyek a tudományos kutatás modern segédeszközei lesznek. Bizonyosra vehető, hogy a tudományos könyvtári és intézeti mikrofilmezés és fotomásolás fejlődésének még csak a kezdeti szakaszánál tartunk, és a következő évek annak nagyobb arányú kibontakozását fogják jelenteni.

The acquisition, arrangement, storage and accessibility of the vast quantity of scientific publications and other available forms of research material presents the great scientific libraries, specialised libraries and information institutes with difficult tasks — problems that may no longer be solved by the traditional methods. The new methods of library technique, the various microcopying and document copying processes with whose help the stock of a library or manuscript department can be duplicated, stored, sorted and lent in the form of microcopies, are therefore playing an increasingly important part in the work of the scientific libraries and information institutes.

The Library of the Hungarian Academy of Sciences was among the first Hungarian libraries to recognize the importance of microfilming and document copying — its micro-library and photographic laboratory were founded in 1953. For the first few years, this modern service of the Library only had a few simple cameras, but with the rapid rise in the number of orders placed for microfilms and photographs, it became necessary to supplement the technical equipment. In 1955 the Academy was able to set a microfilm camera and automatic microcopy processing equipment to work. In 1957—58 UNESCO contributed considerable financial resources and the Academy further experts and premises to the modernization of the micro-library and photographic laboratory. The photographic laboratory now has an automatic microfilm camera, a continuous microfilm printer, a microfiche camera, rapid copying equipment, optical photocopying apparatus, plate and miniature cameras, enlargers, microcopy reading apparatus and many other items of photographic laboratory equipment.

The service of the photographic laboratory which is most frequently required by research workers and institutes, is the preparation of reproductions and photocopies of the material of the Library — these account for the major part of the orders placed. The total number of orders satisfied by the photographic laboratory was

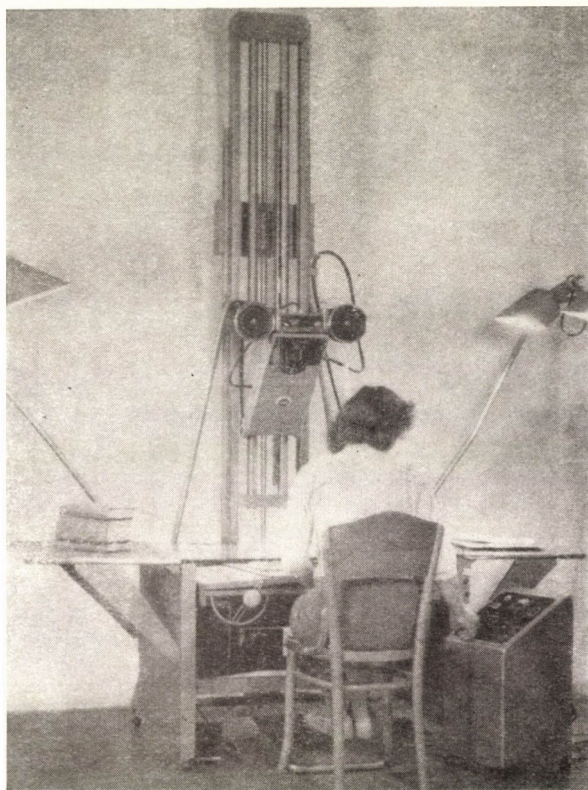
734 in 1957, 1862 in 1960 and 2110 in 1961. The photoreproduction service undertakes the preparation of the following types of microphotograph or photocopy:

- Negative 35 mm microfilm
- Positive 35 mm microfilm
- Reproduction on 9×12 cm plate
- Reproduction on miniatures film
- Optical photocopies of 15×21 cms and 21×30 cms.
- Contact rapid copies of 15×21 cms and 21×30 cms.
- Enlargements from film and plate in various sizes
- Negative or positive microfiche and opaque microcard of 9×12 cms.

The percentage distribution of those placing the orders is shown by the following table, based on the orders placed in 1961:

Library readers, research workers	17,3 percent
Departments or Institutes of the Hung. Ac. Sci. ...	16,5 „
Departments of the Academy's Library	13 „
Industrial research institutes, designing bureaux, works libraries	13,5 „
University institutes or libraries	12,1 „
Orders from abroad ...	20,6 „
Ministries, publishers or government offices	4 „
Museums, libraries	3 „

About half of the orders are for cheap optical photocopies of books and periodicals, to be read with the unaided eye. This copying process makes it possible to avoid inter-library lending, and to make the periodicals stock of the Academy's Library more readily available to research workers. The reproduction of manuscripts and old books takes place through the preparation of microfilms, microcards or plates. This part of the Library's stock is also arousing increasing interest, for the photocopies are used by provincial and foreign research workers for their scientific work, by publishers to produce their illustrations, and by the organizers of museums and exhibitions,

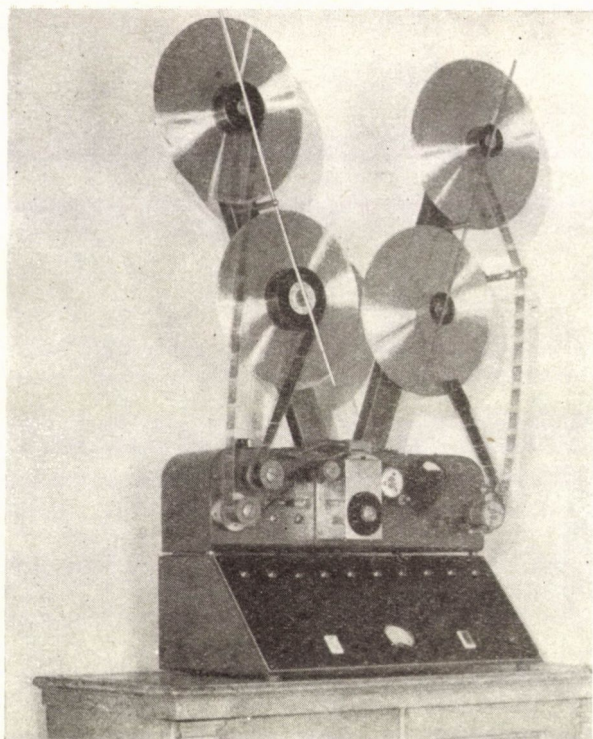
4. ábra. Mikrofilmfelvevő gép. — A microfilm camera

to substitute for the originals. This form of their use also makes it necessary to photograph the most valuable books and manuscripts of the Library and safely preserve them in the form of microcopies. This material may not only be exposed to the danger of catastrophic destruction, but also to the deleterious effects of an unsuitable atmosphere, mildew and vermin. The photographic laboratory at the Library of the Academy has, since its establishment, engaged in microfilming to preserve the stock, but the results are not yet proportionate to the requirements, to the size of the valuable stock.

The most read items in the micro-library are the microfilms of foreign origin. Microfilms are considered as an acquisition source mainly in the case of manuscripts which may not be obtained in the original, and of old books whose lending is limited. The Academy's Library, paying due attention to the requirements of scientific research and the planned supplementing of its stock,

has since 1954 regularly carried out purchases of foreign microfilms. Foreign microfilms are also sent us in the course of the international exchange of books and periodicals.

By the end of 1961 the micro-library, with a stock of 4000 works, contained the microfilms of 688 manuscripts and 240 old books from abroad. They are for the greater part Hungarian literary manuscripts, old books, philological relics and curios belonging to the collecting scope of the Library and needed for the work of research scholars, but they also include numerous oriental manuscripts. This valuable collection has been assembled from the material of 80 institutions in 54 foreign towns. As examples, we may mention the microfilms of the Hungarian literary relics, manuscripts and unique books which may be found in the Rumanian and Czechoslovak libraries, the microcopies of the old Hungarian printed publications at the Österreichische Nationalbibliothek in Vienna, the British Mu-

5. ábra. Mikrofilm-másoló készülék. — Microfilm printer

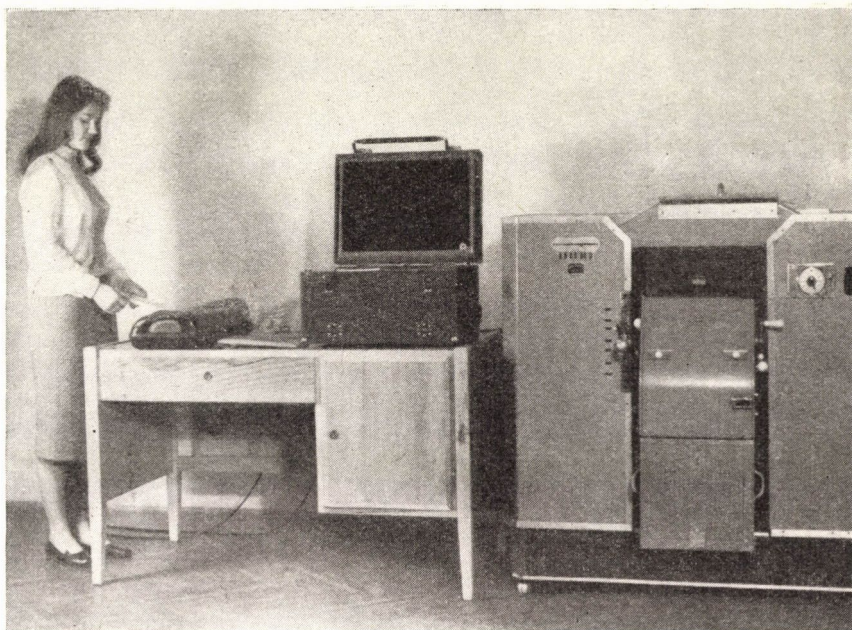
seum in London and the Polish National Library in Warsaw, moreover the microfilms prepared of the Leningrad manuscript of Bakhtin's Hungarian literary bibliography and of the Mongolian manuscripts at the Bibliothèque Nationale in Paris. While the Manuscript Department possesses only one Corvina Codex in the original, a total of 65 works have been acquired as microfilms, of the Corvinae at Vienna, Paris, Wolfenbüttel and Modena. The microfilms of the letters of Miklós Zrínyi, István Báthory, Ferenc Rákóczi, Zsigmond Móricz and others, and of the writings of János Apáczai Csere and Kelemen Mikes, are examples of a novel method of assembling the source material for scientific research.

Although microfilms are a basis for re-enlargement processes, in the case of the large-scale preparation and acquisition of microfilms they are not enlarged, but put to use with the help of microcopy reading apparatus. The micro-library reading room of the Academy's Library, equipped with various types of reading apparatus, is at

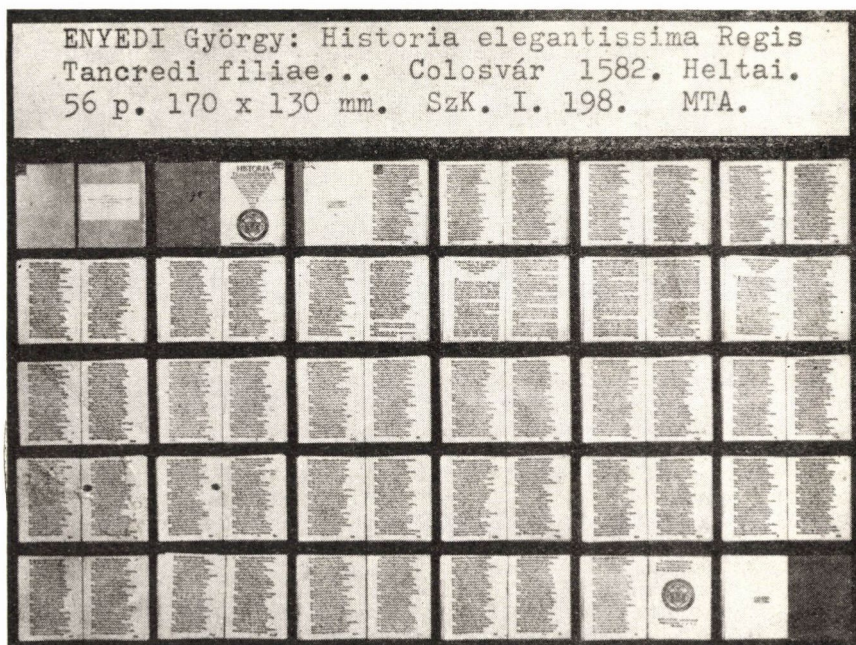
the disposal of research workers. In 1957 266 readers read 381 works in the reading room of the micro-library, in 1960 the figures were 432 readers and 1048 works, in 1961, 518 readers and 1052 works.

The photographic laboratory at the Library of the Hungarian Academy of Sciences has since 1959 — as the first library in Hungary to do so — prepared microfiche and microcard publications of library issues that are out of print, and of valuable manuscripts. Due to its position within the Academy and in the country, it also fulfills special tasks apart from those that have been mentioned — during the past three years for instance, it has on 91 occasions given professional information and advice concerned with microcopying and photocopy equipment, the processes and methods of work, to institutes and libraries that have asked for this help. Another task, specific to the Academy, has been the collection of pictures and the negatives of photographs concerned with the Academy.

The work and situation of the photoreproduction service has made it possible

6. ábra. Fényképmásolatok készítése. — The production of photocopies

7. ábra. Az első magyarországi mikrokártyák közül
One of the microcards produced the first time in Hungary

to establish numerous international contacts. Foreign orders have accounted for about one fifth of all orders. It is a sign of the wholesome development of international exchange, that there is now no sharp boundary between book and periodicals exchanges, and the exchange of microfilms. This is a frequent procedure for sending abroad our microfilms of old books or Academy publications that are out of print. International interest is being shown in the microphotography at present of the Kaufmann Collection of 600 manuscripts in the Oriental Department of the Library of the Hungarian Academy of Sciences. Several foreign orders have been received for microfilm or microcard copies of a considerable part of the Collection. Beyond these orders, personal contacts have also promoted international cooperation. The members of the photographic service have undertaken special study tours abroad —

in 1957 for instance, they photographed the manuscripts and relics of János Arany in Rumania. At the same time the micro-library and photographic laboratory also frequently receives foreign visitors. In 1961 UNESCO recognized the photographic service as an associated institution, within the „UNESO Associated Library Projects”. This step will be certain to promote the further strengthening of international contacts and the development of the photographic service.

The mechanization of library and information work, is a trend that may be observed throughout the world. It may be taken for certain that we are only in the initial stages of the development in Hungary of microfilming and photocopying for the scientific libraries and institutes, and that the next years will involve an expansion on a larger scale.

Felelős kiadó: Rózsa György

62.55118 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA KÖNYVTÁRÁNAK KÖZLEMÉNYEI

1. Haraszthy Gyula: *A 130 éves Akadémiai Könyvtár*. Bp. 1956.
2. Berlász Jenő—Szakmáryné Németh Mária: *A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának múltja és jelene*. Bp. 1956.
3. Csapodi Csaba: *A legrégebb magyar könyvtár belső rendje*. Bp. 1957.
4. Berlász Jenő: *Az Akadémiai Könyvtár Kézirattárának átalakulása*. Bp. 1957.
5. Haraszthy Gyula: *Az Országos Könyvtárügyi Tanács és a magyar könyvtárügy időszervi kérdései*. Bp. 1958.
6. Gergely Pál: *Arany János és az Akadémia*. Bp. 1958.
7. Moravek Endre: *Die neuen ungarischen Bibliotheksnormen*. Wien 1957.
8. Szakmáryné Németh Mária: *Az Akadémiai Könyvtár, mint a Magyar Tudományos Akadémia célkitűzéseinek könyvtári támogatója*. Bp. 1958.
9. Gergely Pál: *Az Akadémia levéltára a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának kézirattárában*. Bp. 1958.
10. Csapodi Csaba: *Könyvkonzerválás és restaurálás a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában*. Bp. 1958.
11. Moravek Endre: *Kiadránytípusok a katalogizálás szempontjából*. Bp. 1958.
12. Szakmáryné Németh Mária: *A központi folyóiratcímjegyzék kérdései*. Bp. 1959.
13. Csapodi Csaba: *L'avenir des périodiques scientifiques*. La Haye 1958.
14. F. Csanak Dóra: *Az Akadémiai Könyvtár története a szabadságharcig*. Bp. 1959.
15. Moravek Endre—Weger Imre: *Magyar könyvészeti kifejezések kis orosz szótára*. Bp. 1959.
16. Csapodi Csaba: *Der geographische Begriff im Katalogsystem der Bibliothek*. Wien 1959.
17. Csapodi Csaba: *A proveniencia elve a könyvtárban*. Bp. 1959.
18. Rásonyi László: *Stein Aurél és hagyatéka*. Bp. 1960.
19. Sáfrán Györgyi: *Arany János és Rozvány Erzsébet*. Bp. 1960.
20. Rózsa György: *A magyar társadalomtudományok az UNESCO kiadványai-ban*. — *Les sciences sociales hongroises dans les publications de l'Unesco*. Bp. 1960.
21. Gergely Pál: *Pápai Párizs-album a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában*.
22. Gergely Pál: *Bartók Béla ismeretlen levelei a Tudományos Akadémia Könyvtárában*. Bp. 1961.
23. Sarlócska Vince Ernő: *Bolyai János házassága a köztudatban és a dokumentumok*. Bp. 1961.
24. Csapodi Csaba: *Mikor pusztult el Mátyás király könyvtára?* Bp. 1961.
25. Moravek Endre—Weger Imre: *Abbreviaturae Cyrillicae*. Bp. 1961.
26. Rásonyi László: *A magyar keletkutatás orosz kapcsolatai*. Bp. 1962.
27. Tőkés László: *Az Akadémiai Könyvtár mikrokönyvgyűjteménye és fotolaboratóriuma*. Bp. 1962.

